

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 623/23
21.2.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Јелене Стојилковић, председника већа, Татјане Лемајић и Станиславе Митровић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Биљана Бјелетић, адвокат из Панчева, улица Жарка Зрењанина бр. 24, против туженог ББ из ..., чији су пуномоћници Петар Јојић, адвокат из Панчева, улица Војводе Радомира Путника бр. 19, и Стеван Васић, адвокат из Београда, улица Опатијска бр 1, и Града Панчева, улица Трг Краља Петра I бр. 2-4, кога заступа Градско правобранилаштво Града Панчева, улица Димитрија Туцовића бр. 6, ради утврђења, одлучујући о жалби тужиле, изјављеној против пресуде Основног суда у Панчеву П 1259/20 од 28.09.2022. године, у седници већа одржаној дана 21.02.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПОТВРЂУЈЕ СЕ пресуда Основног суда у Панчеву П 1259/20 од 28.09.2022. године у ставу првом, другом и у делу става трећег изреке у погледу решења о трошковима поступка којим је обавезана тужиле да накнади парничне трошкове туженом Граду Панчеву у износу од 353.250,00 динара а жалба тужиле **ОДБИЈА**, као неоснована.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ решење о трошковима поступка у преосталом делу става трећег изреке пресуда Основног суда у Панчеву П 1259/20 од 28.09.2022. године, тако што се обавезује тужиле АА да туженом ББ накнади трошкове парничног поступка у износу од 417.425,00 динара у року до 15 дана од дана пријема преписа ове пресуде.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиле за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Побијаном пресудом Основног суда у Панчеву П 1259/20 од 28.09.2022. године, ставом првим изреке, одбијено је субјективно преиначење тужбеног захтева – проширење истог на тужене ВВ из ..., и на Републику Србију, заступану од стране Државног правобранилаштва из Београда, Косовска бр. 31, Београд.

Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиље да се утврди да је тужиља на основу улагања сопствених средстава стекла право својине на дворишном стамбеном објекту, саграђеном на парцели топ.бр. ... КО ... (стари премер), односно парцели бр. ... по новом премеру, тј. на парцели ..., насталој након препарцелације парцеле ... КО..., те по основу куповине и градње на туђем земљишту право коришћења парцеле топ.бр. ..., врт у граду, површине 6,56 а, уписане у ЗКЊУЛ.бр. ... КО ... – старо стање, односно парцеле бр. ... по новом премеру, односно након препарцелације и извршене конверзије, право својине парцела ... – градско грађевинско земљиште – остало вештачки створено неплодно земљиште, површине 3,01 а, и парцеле ... градско грађевинско земљиште, земљиште под зградом – објектом, површине 3,24 а, уписане у лист непокретности ... КО ..., што је тужени ББ, као законски наследник сада покојног ГГ, бившег из ..., као јединог законског наследника покојног ДД и ЂЂ, бивших из ... и тужени Град Панчево, дужни признати и трпети да тужиља, као искључиви власник, породичне стамбене зграде саграђене на парцели бр. ... и власник парцеле ... и парцеле ... КО ..., у катастарским и другим јавним књигама буде уписана на основу ове пресуде, њеним непосредним спровођењем.

Ставом трећим изреке обавезана је тужиља да накнади парничне трошкове туженима ББ у износу од 563.675,00 динара и туженом Граду Панчеву у износу од 353.250,00 динара.

Против наведене пресуде, жалбу је благовремено изјавила тужиља, побијајући је због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права. Трошкове другостепеног поступка опредељено је тражила.

Тужени ББ благовремено је доставио одговор на жалбу.

Испитујући побијану пресуду, у смислу одредбе члана 386 Закона о парничном поступку – ЗПП (“Службени гласник РС” бр. 72/11, 49/13 – одлука Уставног суда, 74/13 – одлука Уставног суда, 55/14, 87/18 и 18/20), Апелациони суд у Београду је оценио да је жалба тужиље делимично основана.

У спроведеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП, на које другостепени суд пази по службеној дужности. Супротно схватању израженом у жалби тужиље, у првостепеном поступку није учињена ни битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 ЗПП. Изрека пресуде је разумљива, не противречни сама себи, ни разлозима који су дати у погледу свих битних чињеница, а логично и недвосмислено произилазе из свих изведених доказа, те пресуда нема недостатака због којих се не би могла испитати правилност утврђеног чињеничног стања и примена материјалног права.

Према образложењу побијане пресуде и утврђеном чињеничном стању, сада покојни ГГ имао је намеру да прода предметне непокретности, катастарску парцелу старог премера бр.... КО ... (... КО ... – нови премер), на којој је био уписан као корисник исте, и то да је прода заједно са мањим помоћним објектом који се као земљишно-књижно неуписан налазио на истој, док је он са својом супругом живео у стамбеном објекту који се налазио на катастарској парцели која се налазила непосредно уз ову катастарску парцелу (... КО ... – нови премер). У задњем делу катастарске парцеле бр. ... КО ... (... КО ... – нови премер) у том тренутку налазио се помоћни објекат који је тада представљао мањи објекат по својој намени као летња кухиња, а дуж ове парцеле налазила су се стабла воћа. У другој половини 1999. године тужиља је након преговора са ГГ, које је водила те исте године за време војне интервенције и бомбардовања СРЈ, одлучила да купи наведене непокретности и у циљу закључења купопродајног уговора заједно са ГГ и ЕЕ отишла је код адвоката ..., који им је, након што је иницијално прегледао документацију везану за предметне непокретности, рекао да није могуће закључити купопродајни уговор, јер је земљишно-књижно стање било такво да ГГ није једини уписани носилац стварних права на овим непокретностима, него су то и његов покојни отац и покојни брат и да претходно треба средити земљишно-књижно стање. И поред тога, тужиља и ГГ су се договорили да тужиља на име цене за куповину катастарске парцеле бр. ... и објекта који се налазио на истој ГГ исплати износ од 25.000 немачких марака, што је у канцеларији именованог адвоката тада и учињено у присуству сведока ЕЕ, а ГГ преузео је на себе обавезу да среди земљишно-књижно стање да би се приступило састављању и овери купопродајног уговора те је ГГ тужиљу у посед предметних непокретности увео одмах након исплате.

Према подацима из земљишних књига, земљишно-књижни уложак бр. ... КО ... од 15.12.1999. године, произилази да је била уписана катастарска парцела бр. ..., врт у граду, површине 6 а 56 м², и катастарска парцела бр. ..., двориште у граду, површине 5 а 77 м², а на катастарској парцели бр. ... и кућа са споредним зградама, као друштвена својина, а као сукорисници на наведеним катастарским парцелама и сувласници на наведеном објекту били су уписани ГГ и његов покојни отац ДД и покојни брат ЂЂ, и то сви у једнаким уделитема од по 1/3 идеална дела.

Катастарска парцела бр. ... КО ..., односно по новом премеру бр. ... КО ..., у време продаје налазила се у грађевинском подручју насеља Катастарска парцела бр. ... КО ... по новом премеру идентична је са катастарском парцелом бр.... КО ... по старом премеру, а катастарска парцела бр. ... КО ... по новом премеру идентична је са катастарском парцелом бр. ... КО ... по старом премеру. Наведена катастарска парцела бр. ... КО ... некада је била у власништву ГГ, али је она у времену пре предметне продаје експроприсана у корист јединице локалне самоуправе која је од исте и других парцела у истој дужи, такође експроприсаних, доцније направила пут, а сада покојни ГГ је у том смислу добио новчани износ на име вредности исте.

Како је време пролазило, а ГГ није средио земљишно-књижно стање предметне непокретности, те како је постојала воља обе стране да се договорено и уговорено и земљишно-књижно спроведе, тужиља и ГГ поново су отишли код истог адвоката, који им је указао да је фактички једини начин да се то учини тужбом, па је, у том циљу, а по претходном договору, тужиља поднела суду тужбу у овом поступку против туженог ГГ

дана 05.01.2000. године ради утврђења права својине, истакавши да је тужени заједно са покојним оцем и покојним братом у земљишним књигама уписан у једнаким деловима на кући са споредним зградама која се налази на парцели бр. ... КО ... и као корисник катастарских парцела бр. ... и ..., обе КО ..., те да је тужени тужилји продао једну споредну зграду на парцели бр. ... КО ... заједно са том парцелом те да је цена у потпуности исплаћена и да је тужилја ступила у посед купљених парцела те је пресудом по признању од 28.01.2000. године усвојен тужбени захтев тужилје.

Решењем Општинског суда у Панчеву Дн бр.359/2000 од 23.02.2000. године а на основу пресуде П 9/2000 од 28.01.2000.године дозвољено је да се у корист тужилје укњижи право власништва на земљишту ДД, ГГ и ЂЂ уписано у зкул бр... КО ..., под парцелом бр... од 6 а 56 м² уз претходни отпис и упис у нови уложак бр... по правном наслову инвестиције.

Решењем Општинског суда у Панчеву П 9/2000 од 13.09.2004. године у овом поступку дозвољено је понављање поступка те је укинута пресуда по основу признања П 9/2000 од 28.01.2000. године. Тужилја се и даље води као носилац права својине на катастарској парцели бр... КО ... површине 03 а 01 м² и катастарској парцели бр... КО ...површине 03 а 24 м, а тужени ББ иницирао је поступак за брисање овог права у РГЗ СКН Панчево који није окончан.

Решењем Републичког геодетског завода Службе катастра непокретности Панчево од 10.01.2001. године дозвољено је спровођење промене у Катастарском оперативу за Катастарску општину Панчево тако да ново стање гласи да катастарска парцела корисника ГГ бр... има површину од 05 а 66 м² а катастарска парцела корисника АА бр... има површину од 6 а 40 м².

У циљу изградње објекта на купљеној катастарској парцели и конверзије исте, тужилја је покренула поступке пред надлежним управним органима јединице локалне самоуправе и 12.02.2001. године Општинска управа, Општине Панчево, донела је решење којим је тужилју обавезала да на име накнаде за промену намене земљишта и то парцеле бр... КО ..., ради изградње стамбеног објекта П+1 уплати износ од 6.250,00 динара а све на основу захтева који је тужилја поднела за утврђење накнаде за промену намене обрадивог пољопривредног земљишта за предметну катастарску парцелу. Решењем Општинског одељења за стамбено-комуналне послове, грађевинарство, урбанизам и заштиту животне средине бр.IV-08-353-278/00 од 29.01.2001.године тужилји је одобрена изградња стамбеног објекта на катастарској парцели бр...КО ... те је 06.08.2001.године тужилја као инвеститор са ЈП Дирекцијом за изградњу и уређење Панчева потписала уговор о трошковима уређивања грађевинског земљишта. Након тога решењем о грађевинској дозволи од 21.08.2001. године тужилји као инвеститору дозвољено је грађење стамбеног објекта спратности П+1, габаритних димензија 6,00 м x 11,32 м на катастарској парцели бр... КО ..., укупне корисне површине П нето = 106,47 м², а решење о употребној дозволи донето је 27.05.2004. године.

Општински суд у Панчеву, решењем Дн бр.1871/2004 од 28.06.2004. године у земљишној књизи, на земљишту друштвене својине и корисника тужилје, одобрио је да се изврши упис у улошку бр. ... КО ... (старо стање) забележбе да на парцели бр... постоји саграђена стамбена зграда спратности П+1 која се уписује у А лист истог ул.бр.

под посебним телом II па се на истој укњижује право својине по праву инвестиције у корист овде тужиље.

Према потврди Општинске управе Панчева од 20.07.2005. године произилази да је одлукама града Панчева у поступку препарцелације који је тужиља иницирала окончан поступак препарцелације катастарске парцеле бр... КО ... из које су потом настале катастарске парцеле бр. ...и ... обе КО ... укупне површине 06 а 25 м².

Тужиља је 2014.године поднела захтев за конверзију права коришћења у право својине на непокретностима уписаним у листу непокретности бр... КО ... и то на катастарској парцели бр... КО ... површине 03 а 01 м² и катастарској парцели бр... КО ... површине од 03 а 24 м², па је решавајући о захтеву тужиље РГЗ СКН Панчево дана 04.04.2014.године донео решење којим је дозволио овакву промену у катастарском оперативном и дотадашње право коришћења тужиље на овим непокретностима променио у њено право својине на истима.

ДД преминуо је 1991.године, његов син ГГ преминуо је 31.05.2005.године а син ГГ, ЖЖ преминуо је 05.12.1995.године и иза њега су остала два сина ВВ и ББ. Иза покојног ГГ спроведен је оставински поступак те је 13.04.2006.године донето решење о наслеђивању којим су за законске наследнике на предмету заоставштине проглашени унуци оставица ВВ и ББ иза ранијег преминулог оставиошевог сина ЖЖ, у истим обимом удела од по 1/2 дела. Предмет заоставштине су између осталих чиниле и непокретности уписане у поседовном листу бр... КО ... и деобним уговором Ов бр.1093/09 од 03.02.2009.године ВВ дао је у искључиву својину свом брату ББ целокупне сусвојинске уделе и сва евентуална будућа права која могу проистећи након окончања спора у вези са правом коришћења дела парцеле на којој је тада право коришћења имала тужиља.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је применом материјалног права садржаног у одредби члана 4 Закона о промету непокретности закључио да предметни усмени уговор о купопродаји непокретности закључен између тужиље и туженог ГГ не може бити конвалидиран с обзиром да не испуњава законом прописану форму која је прописана за предметну врсту уговора. Сагласно одредби члана 20, 21, 22 и 24 Закона о основама својинско правних односа тужиља није могла стећи право својине спорног објекта грађењем на туђем земљишту с обзиром да за стицање права својине грађењем на туђем земљишту неопходно је да се то земљиште налази у приватној својини у духу одредбу члана 1 и 9 Закона о основама својинско правних односа а у конкретном случају се ради о неизграђеном грађевинском земљишту јер чињеница да су на грађевинском земљишту били остаци помоћног објекта који нису били уписани не указује да се ради о изграђеном грађевинском земљишту. При том се мора имати у виду да помоћни објекат, (остаци помоћног објекта) чак и уколико су постојали на спорној парцели нису могли бити предмет купопродаје јер помоћни објекат мора да прати судбину главног објекта па се на помоћним објектима не може стицати право својине независно од права својине на главном објекту.

Првостепени суд је даље на основу члана 84 Закона о планирању и изградњи из 2003.године закључио да само ранији сопственици, њихови законски наследници и

лица на које је право коришћења пренето у складу са законом добијају могућност да затраже да се њихово право коришћења на неизграђеном земљишту, решењем органа општинске управе, од права коришћења које није у промету (као неизграђено) претвори у право коришћења земљишта које је у промету. Дакле, да се посебним решењем утврди изузетак у односу на опште правило које и даље не дозвољава промет права коришћења неизграђеног земљишта док изграђено земљиште прати правну судбину објекта који је изграђен на њему те при неспорној чињеници да не постоји уговор у писаној форми који би се могао конвалидирати а да је објекат чак и да је постојао могао бити само помоћни, постојање помоћног објекта у конкретном случају по закључку првостепеног суда је ирелевантно јер и са помоћним објектом и без њега, усмени уговор о купопродаји је апсолутно ништав и не може произвести никакве правне последице а тужила је без обзира на документацију коју је исходвала на основу ништавог правног посла и извршеног уписа на основу пресуде која је стављена ван снаге, градила стамбени објекат на основу управних аката који су засновани на незаконитом упису стварних права у Катастру непокретности.

По закључку првостепеног суда у конкретном спору није потпуна пасивна легитимација на страни тужених с обзиром да су тужбом морали бити обухваћени сви правни следбеници покојног ГГ односно оглашени наследници ВВ и ББ при чему деобни уговор од 03.02.2009.године не може имати значаја у овом спору јер се не може располагати очекивањем накнадних остварења наследних права. Како је тужила поднеском од 26.07.2021.године проширила тужбу и на ВВ и Републику Србију с обзиром да је предметна непокретност била у режиму државне својине који нису дали пристанак за учешће у поступку на страни тужених у смислу члана 205 став 2 Закона о парничном поступку то је одбијено преиначење и проширење тужбе у овој фази поступка а уједно имајући у виду да се истоветан поступак по тужби тужиле води против ВВ и Републике Србије пред истим судом под бројем П 197/2022.

Неосновани су жалбени наводи тужиле, да је побија пресуде захваћена битном повредом поступка из члана 374 став 1 у вези члана 205 и 211 Закона о парничном поступку-ЗПП указивањем да се у конкретном случају није радило о субјективном преиначењу тужбе, већ о преуређењу тужбе у погледу правилног означавања странака које се тужбом морају обухватити у смислу одредбе члана 211 став 1. ЗПП.

Такође, нису основани ни жалбени наводи тужиле којима се указује да је побијана одлука захваћена и битном повредом из члана 374 став 1 у вези са чланом 328. став 1. ЗПП из разлога а како се то наводи што је одбијен предлог тужиле за спајање овог поступка са поступком пред истим судом П 197/2022 по тужби тужиле, против тужених ВВ и Републике Србије ради једновременог решавања по захтеву у односу на све учеснике материјалноправног односа иако је дужност суда да води рачуна о нужном супарничарству.

Одредбом члана 205 ЗПП ставом 1. прописано је да више лица могу једном тужбом да туже, односно да буду тужени (супарничари), ако: 1) су у погледу предмета спора у правној заједници или ако њихова права, односно обавезе проистичу из истог чињеничног и правног основа; 2) су предмет спора захтеви, односно обавезе исте врсте који се заснивају на битно истоврсном чињеничном и правном основу и ако постоји стварна и месна надлежност истог суда за сваки захтев и за сваког туженог; 3) је то

законом прописано. Ставом 2. да до закључења главне расправе може, под условима из става 1. овог члана, уз тужиоца да приступи нови тужилац или тужба може да буде проширена на новог туженог са његовим пристанком. Ставом 3. да лице које приступа тужби, односно на које се тужба проширује мора да прими парницу у оном стању у коме се она налази у тренутку ступања у парницу.

Одредбом члана 211. ЗПП ставом 1. прописано је да нужно супарничарство постоји ако по закону или због природе правног односа тужбом морају да се обухвате сва лица која су учесници материјалноправног односа. Ставом 2. да ако сва лица из става 1. овог члана нису обухваћена тужбом као странке, суд ће да одбије тужбени захтев као неоснован. Ставом 3. да о нужном супарничарству суд води рачуна по службеној дужности.

Наиме, у складу са цитираном законском одредбом члана 205 став 1. ЗПП, тужилац тужбу на новог туженог може да прошири у свакој фази поступка до закључења главне расправе, међутим одлучујући услов да суд дозволи проширење тужбе на новог туженог, поред услова из одредбе члана 205 став 1. ЗПП, јесте пристанак туженог. У конкретном случају, закон не прави изузетак од овог правила, нити постоји овлашћење суда да дозволи проширење тужбе на новог туженог који не пристаје да се тужба и на њега прошири, а што произлази из чињенице да је тужени дужан да парницу прими у оном стању у коме се она налази у тренутку када у њу ступа. Како је у конкретном случају парница почела да тече 2000. године, а тужилца је поднеском од 26.7.2021. године проширила тужбу на Републику Србију која није пристала на проширење тужбе, то је правилан закључак првостепеног суда да без пристанка Републике, тужба на новог туженог не може се проширити, односно проширење тужбе суд не може дозволити. Стога, правилно првостепени суд није дозволио проширење тужбе у конкретном случају на Републику Србију, као новог туженог.

На правилност побијане одлуке не утиче закључак првостепеног суда да је за ступање у парницу, сагласно члану 205 ЗПП, био потребан пристанак ВВ као законског наследника покојног туженог ГГ преминулог у току трајања овог поступка, а ово из следећих разлога.

Наиме, по ставу Апелационог суда, у конкретном случају тужбом која је поднета 05.01.2000. године морали су бити обухваћени сви носиоци права на спорним непокретностима, односно тада парцели старог премера топ.бр. ... КО ... (која одговара парцели бр. ...по новом премеру, тј. након препарцелације парцели ... и парцели ...), јер је иста у конкретном случају била у режиму друштвене својине као неизграђено грађевинско земљиште на ком је право коришћења имао ГГ, из чега следи да поред туженог ГГ тужбом је морала бити обухваћена и Република Србија јер се појављује као јединствени нужни супарничар, без чијег учешћа спорни имовински однос не може да се разреши. Наиме, процесна заједница супарничара мора обухватити сва лица, која су нужна, у ситуацији када се по закону или због природе правног односа, спор мора решити само на једнак начин према свим супарничарима-јединствени супарничари, који се сви заједно сматрају једном парничном странком у смислу одредбе члана 211 ЗПП-а. Не учествовање једног од нужних супарничара представља недостатак који утиче на страначку способност, јер сви нужни супарничари чине једну парничну

странку, а када недостаје један од њих, онда у спору нема ни парничне странке а непотпуна процесна заједница пасивних нужних јединствених супарничара води одбијању тужбеног захтева због недостатка пасивне легитимације. Како у конкретном случају, Република Србија није сагласно одредби члана 205 ставом 2. ЗПП, пристала да тужба може да буде проширена на њу као новог туженог, то на страни тужених постоји непотпуна процесна заједница пасивних нужних јединствених супарничара што води одбијању тужбеног захтева због недостатка потпуне пасивне легитимације.

Такође, супротно жалбеним наводима тужиље побијана пресуда није захваћена ни битном повреду парничног поступка из члана 374. став 1 у вези са чланом 328. став 1. ЗПП с обзиром да спајање парница јесте могућност, а не и обавеза првостепеног суда а ово посебно по ставу другостепеног суда ако се има и у виду да је у овом поступку тужба поднета 05.01.2000. године док се спајање тражило са поступком П 197/2022 у ком је тужба поднета 07.02.2022. године а како то произилази из стања у списима предмета.

Апелациони суд је става да је све важне чињенице за доношење одлуке о основаности тужбеног захтева, првостепени суд утврдио потпуно и поуздано, на основу доказа које је ценио правилном применом одредбе члана 8 ЗПП. Жалбом тужиља у ствари на свој начин интетпретира утврђено чињенично стање у прилог остварења свог права, међутим чињенично стање није доведено у сумњу, а у жалби нису истицане нове чињенице, нити предлагани нови докази у смислу члана 372 ЗПП и на потпуно и правилно утврђено чињенично стање које је релевантно за одлучивање о тужбеном захтеву, првостепени суд је правилном применом материјалног права одлучио о основаности тужбеног захтева и за своју одлуку дао је јасне, довољне и правилне разлоге, које у свему прихвата и другостепени суд.

Неосновано је жалбено указивање тужиље, да чињенично стање утврђено побијаном пресудом несумњиво указује на постојање правног основа грађења на туђем земљишти те стога у конкретном случају има места примени члана 83 Закона о планирању и изградњи (“Службени гласник РС” бр. 43/03) као и члана 24 Закона о основама својинско правних односа с обзиром да је тужиља била у савесном уверењу да гради на свом земљишту, да је власник земљишта знао за изградњу и томе се није противио, да је на основу правноснажне пресуде у овом поступку П 9/2000 од 28.01.2000. године, решењем Дн бр.359/2000 од 23.02.2000. године уписана у земљишним књигама и у законом предвиђеном и у потпуности спроведеном поступку изградила свој стамбени објекат који је на основу употребне дозволе од 27.05.2004. године, решењем суда од 28.06.2004. године и уписала пре него што је 13.09.2004. године дозвољено понављање овог поступка и пресуда на основу признања П 9/2000 од 28.01.2000. године стављена ван снаге.

Чланом 9. Закона о основама својинскоправних односа-ЗОСПО (“Службени лист СФРЈ” број 60/80 и 36/90, “Службени лист СРЈ” број 29/96 и “Службени гласник РС” број 115/2005-др.закон) прописано је да физичка и правна лица могу имати право својине на стамбеним зградама, становима, пословним зградама, пословним просторијама, пољопривредном земљишту и другим непокретностима, осим на природним богатствима која су у државној својини (став 1.). Физичка и правна лица могу имати право својине и на појединим добрима у општој употреби и на градском

грађевинском земљишту, у складу са законом, као и на шумама и шумском земљишту - у границама утврђеним законом (став 2.).

Закон о планирању и изградњи ("Службени гласник РС" бр. 47/2003 који је ступио на снагу 13. маја. 2003. године а престао да важи 11.9.2009. године) у члану 83. прописује да власници, чији су објекти, до дана ступања на снагу овог закона, изграђени у складу са законом на изграђеном осталом грађевинском земљишту у државној својини, имају право коришћења постојеће грађевинске парцеле док тај објекат постоји. По члану 84. истог закона, у промету може да буде остало неизграђено грађевинско земљиште које је у државну својину прешло по одредбама Закона о национализацији најамних зграда и грађевинског земљишта и Закона о одређивању грађевинског земљишта у градовима и насељима градског карактера уз услов да то право пре промета буде утврђено решењем надлежног органа управе на захтев ранијег сопственика, законског наследника или лица на које је ранији сопственик у складу са Законом пренео то право.

По ставу другостепеног суда, тужилца није доставила доказе на околност да су били испуњени услови по пропису из члана 83 Закона о планирању и изградњи за промет права коришћења кат. парцеле бр. ...КО ... (која одговара парцели бр. ... по новом премеру, тј. након препарцелације парцели ...и парцели ...), јер је иста у конкретном случају била у режиму друштвене својине као неизграђено грађевинско земљиште и стога се неосновано тужилца позива на наведену одредбу закона. С тим у вези, правилно је првостепени суд закључио да се само посебним решењем могао утврдити изузетак у односу на опште правило које не дозвољава промет права коришћења неизграђеног земљишта, док изграђено земљиште прати правну судбину објекта који је изграђен на њему те при чињеници да није закључен уговор у писаној форми који би се могао конвалидирати а да је објекат на кат. парцели бр.... КО чак и да је постојао могао бити само помоћни, постојање помоћног објекта у конкретном случају је ирелевантно јер и са помоћним објектом и без њега, усмени уговор о купопродаји је апсолутно ништав и не може произвести никакве правне последице а тужилца је градила стамбени објекат на основу управних аката који су засновани на упису стварних права у Катастру непокретности на основу пресуде која је стављена ван снаге. Дакле, из наведеног произлази да је кат. парцела бр. ... КО ... (која одговара парцели бр. ... по новом премеру, тј. након препарцелације парцели ... и парцели ...) била у државној својини, те је њоме могла располагати и управљати само држава преко надлежног органа а сада покојни ГГ на предметној некретнини имао је само право коришћења, али не и право располагања, пошто није био титулар тог права.

Пре свега, одредбе чланова 24. до 26. Закона о основама својинскоправних односа којима је уређен институт стицања својине грађењем на туђем земљишту, подразумевају да је реч о земљишту које је у приватној својини, те се оне у конкретном случају не могу применити, јер је предметно земљиште било у режиму друштвене својине као неизграђено грађевинско земљиште које није на законит начин дато тужилци на коришћење јер је стицање стварних права било уређено посебним прописом, односно Законом о планирању и изградњи. У ситуацији непотпуне пасивне легитимације с обзиром да је као тужена морала тужбом бити обухваћена и Република Србија као нужни супарничар заједно са законским наследницима покојног ГГ, без утицаја су жалбени наводи тужилце којим изражава став о својојој савесности као

градитеља на земљишту у режиму друштвене својине с позивањем на пресуду по признању која је по предлогу за понављање поступка укинута то је правилно првостепени суд одбио као неоснован тужбени захтев и за своју одлуку дао разлоге који су јасни и аргументовани и које у потпуности као правилне прихвата и другостепени суд јер су довољни да одговоре на суштинске аспекте за дати чињеничноправни закључак првостепеног суда.

Правилном применом члана 150, 153, 154, 162 и 163 ЗПП првостепени суд је обавезао тужиљу да туженом Граду Панчеву накнади трошкове парничног поступка у износу од 353.250,00 динара с обзиром да су исти одмерени правилном применом Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката а за радње које су биле нужне и оправдане за вођење поступка.

Из наведених разлога, применом члана 390 и 401 тачка 2 ЗПП одлучено је као у ставу првом изреке ове пресуде.

Међутим, приликом обрачуна трошкова који су туженом ББ признати првостепени суд је погрешно применио материјално право када је тужиљу обавезао да туженом накнади парничне трошкове у износу од 563.675,00 динара. Туженом ББ на основу члана 150, 153, 154 и 163 Закона о парничном поступку, признати су трошкови за радње које су биле нужне и оправдане за вођење поступка и то на име састава три образложена поднеска у износу од по 11.250,00 динара, за заступање на двадесет одржаних рочишта у износу од по 12.750,00 динара, седам неодржаних рочишта у износу од по 7.125,00 динара, састав жалбе од 15.07.2019. године у износу од 22.500,00 динара и таксе на жалбу у износу од 56.300,00 динара све у укупном износу 417.425,00 динара обрачунато у складу са важећом у време пресуђења Адвокатском тарифом и Таксеном Тарифом, те је донета одлука као у ставу другом изреке ове пресуде.

Из наведених разлога применом одредбе члана 401 тачка 3 у вези члана 394 тачка 4 ЗПП, донета је одлука као у ставу другом изреке ове пресуде.

Приликом одлучивања о законитости и правилности првостепене пресуде, другостепени суд је ценио и остале жалбене наводе тужиље, али их није посебно образлагао, сагласно одредби члана 396 став 1 ЗПП, с обзиром да не могу довести до другачије по тужиљу повољније одлуке у овој парници. Наиме, чланом 6 Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода прописана је обавеза судова да образложе своје одлуке али се наведена одредба не може тумачити у том смислу да налаже да суд исцрпно одговори на сваки изнети аргумент (*Van de Hurk v. Netherlands, stav 61*) јер од природе саме одлуке коју суд доноси зависи да ли је дужан да је образложи (*RuizTorija v. Spain, stav 29*).

Имајући у виду да је тужиља успела у жалбеном поступку у незнатном делу и то само у погледу одлуке о трошковима поступка у односу на туженог ББ, то јој у смислу члана 165 у вези члана 153 Закона о парничном поступку не припадају трошкови другостепеног поступка, па је донета одлука као у ставу трећем изреке ове пресуде.

**Председник већа-судија
Јелена Стојилковић с.р**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић